

נוסח לא מתוקן

פרוטוקול מס' 211

מישיבת ועדת הכספים

יום ב', ה' בכסלו התשמ"ו - 18.11.85, שעה 10.00

נ כ ח ו :

חברי הוועדה: י. ארידור - ממלא מקום היושב-ראש

- י. ארצי
- פ. גרופר
- ד. דנינו
- א. ויינשטיין
- י. כהן
- י. מצא
- ע. סולודר
- ש. עמר
- י. צבן
- א. שלום
- ג. שפט
- ד. חיכון

ס. אלחנני - יועצת כלכלית

מ. איזנברג - קצרנית

מוזמנים:

ז. רפואה - מנכ"ל רשות החברות הממשלתיות

ז. אורן - רשות החברות

ח. עינב - רשות החברות

סדר-היום:

מכירת מניות חברת פז
חקנות החברות הממשלתיות (כללים לקביעת נציג
נבחר מקרב עובדי החברה כדירקטור)
הצעות לסדר-היום

=====

מכירת מניות חברת פז

(מכתב טר האוצר מיום ח' בחשרי התסמ"ו (23.9.85)

ממלא מקום היו"ר י. ארידור:

אני פותח את הישיבה.

על סדר-היום מכירת מניות חברת פז.

האם לרשות החברות יש מה להוסיף על הדברים שנאמרו בישיבה הקודמת?

ז. אורן:

להצגת הנושא לא, אבל הוועדה ביקשה להזמין את מנהל רשות החברות כדי לשמוע על מכירת חברת פז.

היו"ר י. ארידור:

אני הייתי רוצה לשמוע גם את נציגי חברת פז.

ז. אורן:

הם לא הוזמנו.

היו"ר י. ארידור:

הוועדה מחליטה להזמין לישיבה הבאה בנושא זה נציגות של חברת פז. רשות הדיבור למנכ"ל רשות החברות.

ז. רפואה:

לגבי הנושא של מכירת חברת פז - נושא זה כבר מתגלגל די הרבה זמן, אבל ללא תוצאות, ולדעתנו הסיבה העיקרית היא, שהחברה לא הוכנה למכירה בצורה יסודית. זו בכל אופן דעתי, מאחר ונשארו מספר דברים פתוחים, כמו למשל: ענין הרכב המחיר, ענין חלוקת השוק וענין מבנה המחיר של הדלק. בנושא זה היה הסכם שנסתיים ב-1 בינואר 1984 ומאז ועד היום לא סיכמו נושא מחיר הדלק, שבו מעורבים מינהל הדלק ומטרד האנרגיה. הדו"חות הכספיים של החברה, גם הם עדיין לא הוגשו כיוון שלא הגיעו להסכם על מרכיב מחיר הדלק.

היו"ר י. ארידור:

אין לי ספק שהנהלת חברת פז יודעת על האפשרות של מכירת החברה. אבל אני מדבר על מכירה בתוך חברת פז. אני מבדיל בין מכירה כוללת של חברת פז ובין מכירה של חלקים מתוך חברת פז. כאשר מוכרים את החברה כולה, זה ענין של מדיניות של רשות החברות.

ההחלטה להזמין נציגות של חברת פז נשארה בעינה, אני רק הסברתי

אותה.

ז. רפואה:

מאחר והדברים לא הוכנו ולא נסתיימו, הנושא מתגלגל. היתה הצעת רכש ופנו למעלה מ-20 רוכשים פוטנציאלים, אך הנושא הגיע למבוי סתום, ורשות החברות שלא טיפלה בנושא זה עד היום, לבקשת טר האוצר לוקחת לידיה את העניינים, ותוך תקופה קצרה אנחנו נסיים הכנת הדו"חות הכספיים. נלחץ ונסיים את הנושא של מבנה המחיר שקשורים בו מינהל הדלק ואגף התקציבים,

ורק אחר-כך נצא בתסקיף שבו תהיינה כל התשובות ללא יוצא מן הכלל למסקיע הפוטנציאלי. הכינונו מסלול מקוצר של פרסום הצעת רכש, קבלת הצעות ומסא-ומתן וחתימה על חוזה בראשי-תיבות, והבאתו לאישור ועדת השרים לעניני חברות וועדת השרים לעניני כלכלה וועדת הכספים של הכנסת. זו התכנית.

הערכה שלי היא, שאנו נהיה מוכנים תוך מספר שבועות עד שלושה חדשים עם פרסום החסקיף.

ד. תיכון:

לפי דעתי אי אפשר למכור את חברת "פז". הממשלה עושה כאן דבר והפוכו בעת ובעונה אחת. ועדת הכספים קבלה החלטה שמחייבת את החברות הממשלתיות להעביר דוידנד לממשלה. במסגרת החלטה זו כלולה חברת פז וכלול סכום עתק שחברת פז צריכה להעביר לממשלה. יש ויכוח אם החלטה זו שקבלנו תקפה גם לגבי חברת-בת, אבל ברור שהיא חלה על החברה האם, על חברת פז. מצד אחד הממשלה פרסמה מכרז על-פיו היא מעונינת למכור את חלקה בחברת פז ומצד שני היא הציעה לוועדה - והוועדה קבלה - החלטה על העברת דוידנד של החברות הממשלתיות לממשלה. זה דבר והיפוכו. הממשלה צריכה להחליט מה היא רוצה מחברת פז, כי היא מרוקנת את החברה מכבסים רבים שלה.

לדעתי, החלטת הממשלה למכור את חלקה בחברת פז היא שגויה ועומדת בניגוד לכמה סעיפים בחוק החברות הממשלתיות.

פ. גרופר:

אני מבין שההחלטה שקבלנו בדבר העברת דוידנד של החברות הממשלתיות לממשלה, היא הוראת שעה.

אין לי ספק שאי אפשר לגשת למכירת חברת פז בלי שייקבעו כמה דברים בסיסיים שעמדנו עליהם, כמו אמת-מידה לקביעת המחיר וקביעת המחיר. לכן לפי דעתי אין מקום לדיון על נושא זה היום, אלא אם הוא בהקשר לנושא השני.

היו"ר י. ארידור:

לא, אין מקום לערב שני הנושאים.

י. צבן:

בהקשר למכירת מניות פז-גז לחברת פז ביקשתי שנקבל אינפורמציה על מאגרי גז המסכנים חייהם של הרבה תושבים במדינה וחברת פז אינה טורחת לפעול פעולה ממשית בענין זה למרות פניות חוזרות ונשנות ולמרות שבירוסלים, לדוגמה, הוקצה שטח למטרה זו.

היו"ר י. ארידור:

היות והוחלט להזמין את חברת פז, לא לגבי הנושא הכללי של מכירת חברת פז, אלא לגבי מכירת חלק של החברה, יהיה מקום להעלות את הנושא.

ד. תיכון:

מחיר הגז שנוי במחלוקת ומעורר ויכוחים. כל נושא הגז מנקודת ראות ממשלתית מחלק בין כמה משרדים. מאחר וחברת פזגז היא החברה המובילה בנושא, האם אין חושב שכדאי באותה הזדמנות לקיים דיון כללי בכל מה שנעשה במשק הגז?

היו"ר י. ארידור:

זה אני מעביר להחלטתו של היושב ראש הקבוע של הוועדה.

י. ארצי:

אני פוגש בפעם הראשונה את מר רפואה בתפקידו החדש ואני מאחל לו הצלחה בתפקידו זה.

ועתה ברצוני לשאול: מדוע נפל בחלקה של חברת פז להיות הראשונה המועמדת למכירה? מה היו השיקולים, הם השיקול הוא שיש קונה ולכן יש גם מוכר, או שיש סדר עדיפויות שמנחה את רשות החברות הממשלתיות לגבי העברת חברות מרשות הציבור לרשות המשק הפרטי?

פ. גרופר:

היתה החלטה למכור חברות ממשלתיות בממשלות קודמות ובממשלה זו. לכן אינני מביין על מה הויכוח. האם הויכוח הוא על השאלה, האם הממשלה צריכה למכור חברה זו או אחרת? אם הממשלה יכולה למכור חברה, היא צריכה למכור אותה בתנאים הכי טובים.

ז. רפואה:

לשאלתו של חבר הכנסת דן תיכון - איננו רואים את נושא חלוקת הדוידנד כדבר והפוכו לגבי מכירת חברות. הנושא של חלוקת דוידנד נקבע לאחר שנבדק והוכח שיש לחברה כספים, והכספים נמצאים בבנקים. לכן לא היתה שום סיבה שהחברה לא תחלק דוידנד. אם להעביר את החברה עם הכספים לקונה, אנו יכולים לקחת את הכספים לבד.

היו"ר י. ארידור:

נושא זה נדון בוועדת הכספים והוועדה הצביעה בעד הנושא רק מתוך צייתנות קואליציונית מוטעית. הוועדה ביררה את הנושא לעומק. אנחנו כבר איננו אוכלים "לוקשים" יותר קטנים. הסבירו לנו שהדבר דרוש לתקציב. לא הסבירו לנו שיש רזרבות. דנו על השאלה מה צריך להיות הפיתוח של החברות, אם זה טוב לאבטלה או לתעסוקה שאנחנו לוקחים כסף מהחברות, האם איננו גורמים לכך שהחברות יקחו הלוואות כדי לכסות את החרמת הכספים על ידי הממשלה. בסופו של דבר הוועדה הצביעה פי זו היתה הצעת הממשלה. אבל לבוא ולומר שלחברות יש כספים מיותרים?

ז. רפואה:

אני מתייחס לחברת פז. בחברת פז אפשר לקחת דוידנד. אני אפילו מוכן לקחת דברי בנקודה זו חזרה.

כאשר קונה הולך לקנות את חברת פז, הוא אינו מסתכל אחורה. הוא מסתכל קדימה. הוא רוצה לדעת אם החברה תרוויח בעתיד, והוא אינו יכול לדעת כאשר אין מבנה-מחיר. לכן נושא הדוידנד אינו קשור להערכת שווייה של החברה.

לשאלתו של חבר-הכנסת ארצי, חברת פז איננה החברה הראשונה שמוכרים. מכרו הרבה חברות בעבר. חברת פז עלתה לכותרות כי החליטו למכור ולא הצליחו, ואני ציינתי בפתח דברי מדוע.

לשאלתו של חבר-הכנסת גרופר, אני הכינתי תכנית של הפיכת המטרות למעשה והגשתי אותה לשר האוצר, כיצד הולכים למכור חברות בצורה אגרסיבית ומהירה. ואחד השיקולים שלי, שגשג למכור חברות שקל למכור ולא חברות מסובכות כמו חברת פז, שיש דברים בה שאינם תלויים רק בה אלא גם במינהל הדלק.

א. ויינשטיין:

מה עם חברות שיש להן נכסים והן רוצות למכור את הנכסים? נניח שלחברת פז יש נכסים והיא רוצה למכור אותם. זה יכול להביא את הכסף.

ז. רפואה:

אנו שוקלים אפשרות שהחברות ימכרו נכסים, אבל החברה היא עצמאית.

א. ויינשטיין:

אתם יכולים לתת הנחיות.

ז. רפואה:

הנחיות - לא, מדיניות - כן.

א. ויינשטיין:

אתם חושבים על כך?

ז. רפואה:

כן.

א. ויינשטיין:

מתי זה יהיה?

ז. רפואה:

תוך חודש-חודשיים.

ז. אורן:

מה על אישור הבקשה?

היו"ר י. ארידור:

החלטנו לזמין את חברת פז.

ז. אורן:

זה תנאי?

היו"ר י. ארידור:

זה לא תנאי. היה ויכוח על כך. לא ברור מדוע החברה צריכה לקנות 6% בחברת פז גז כאשר עומדים למכור את החברה כולה. כדאי לברר את הדברים. אני רוצה שהדברים יהיו ברורים. לכן החלטנו בתחילת הישיבה להזמין את חברת פז כדי שיסבירו את העניין.

פ. גרופר:

אם אתה מזמין את נציגי חברת פז, האם האינטרס שלהם תואם את האינטרס של רשות החברות?

היו"ר י. ארידור:

יכול להיות שלא, אבל אתה יכול לשקול את ההסבר.

פ. גרופר:

גם מר רפואה ישחתף בדיון?

היו"ר י. ארידור:

בודאי. מר רפואה מוזמן לדיון על כל חברה ממסלחית. הוא אינו זקוק להזמנה. יכול להיות שהאינטרס של חברת פז נוגד, אז אנו נחליט לפי האינטרס הממלכתי, אבל לברר את הדברים צריך.

תקנות החברות הממשלתיות (כללים לקביעת נציג נבחר
מקרב עובדי החברה כדירקטור)

היו"ר י. ארידור:

אנו רוצה להודיע שאמש פנה אלי חבר-הכנסת חיים רמון וביקש שלא נקיים היום הצבעה בנושא תקנות החברות הממשלתיות (כללים לקביעת נציג נבחר מקרב עובדי החברה כדירקטור), כי הנושא טעון בירור בהנהלת הקואליציה, והוא יוצא לחו"ל. לא חשוב הנימוק, חשוב שאם הוא מבקש שלא תהיה הצבעה בנושא, ואני יושב ראש הישיבה, כיוון שיש בקשה כזאת אני מקבל אותה. אמש אמרתי לו שאם אהיה יושב ראש הישיבה - דבר שלא היה ידוע לי בוודאות - אני אסכים לדחיית ההצבעה. אני הסכמתי לדחיית ההצבעה בנושא זה, לכן לא תהיה היום הצבעה.

י. מצא:

אומרים לי אנשי רשות החברות, כי הם מוכנים להחזיר את ההצעה וללכת לנסיון - - -

היו"ר י. ארידור:

אני יודע.

י. מצא:

אם כך, אין צורך בהצבעה.

היו"ר י. ארידור:

אמרתי שבגלל בקשתו של חבר-הכנסת חיים רמון לא תהיה הצבעה. זה לא אומר שלא יהיה דיון, זה לא אומר שלא נחקדם בהליכים.

א. ויינשטיין:

יכול להיות שלא ידוע לממלא-מקום היושב ראש, אבל היושב ראש הסכים פעמיים לדחות את ההצבעה. אני מניח שכאשר יחזור היושב ראש שוב יבקשו דחיית ההצבעה. אנחנו צריכים להכריע בנושא. אנחנו צריכים לקבוע נהל, ססיעה יכולה לבקש דחיית הצבעה פעם אחת. הנושא עומד על סדר-יומה של הוועדה כבר ארבעה שבועות.

היו"ר י. ארידור:

אני מציע לא לטפל עכשו בהתחייבות יינתתי לחבר-הכנסת רמון.

הוא פנה, הסביר ואני שוכנעת.

אגב, אני תומך בהצעת הממשלה. אני חושב שצריך לקבל אותה, היא הצעה טובה.

ש. עמר:

אני רוצה לשאול את מר דמביץ: יש פסק דין של בג"ץ ויש הצעת תקנות, מה קורה אם איננו מאשרים את התקנות? אפשר לאכוף פסק הדין של בג"ץ?

א. דמביץ:

יש צורך בתיקון התקנות. אי אפשר להגיד - - -

היו"ר י. ארידור:

אפשר לפנות לבג"ץ ולבקש לאכוף פסק הדין - החלטה -

פסק-הדין בבג"ץ עוד לא החל. בינתיים ועדת הכספים מטפלת בזה. אני מניח שכל זמן שועדת הכספים מטפלת בזה לא תהיה בקשה לאכיפה. זה לא בדיוק הטיטות של כהנא. ואם מיטהו יפנה לבג"ץ ברור שנצטרך לזרז את הטיפול בנושא ולהחליט לכאן או לכאן.

פ. גרופר:

אדוני היושב ראש, יש מקרים שאנחנו מקבלים החלטות והן אינן מבוצעות על-ידי הגופים הנוגעים בדבר. שמעתי אומרים שועדת הכספים הפכה להיות "פרפרנית", היא חוטבת שיט לה שניים, היא חוטבת שהחלטות שלה מבוצעות, אך הן אינן מבוצעות. אני רוצה להציע, שהוועדה לא תעבור על אי-ביצוע החלטותיה לסדר-היום ותשמור על כבודה.

ש. עמר:

לא נדון בנושאים של מוסד או גוף שלא יבצע החלטות הוועדה.

א. שלום:

לגבי תפנות החברות הממשלתיות, הדיון כבר היה ורוב החברים הביעו דעתם. הפנייה של סיעת המערך איננה לדחות את הדיון וההצבעה אלא להעביר את הנושא לבירור נוסף בהנהלת הקואליציה. אם לא היה מבקש זאת חבר-הכנסת רמון, אני הייתי מבקש זאת. אני מבקש שנעביר את הנושא להנהלת הקואליציה.

היו"ר י. ארידור:

ועדת הכספים אינה יכולה להעביר נושא להנהלת הקואליציה. ועדת הכספים יכולה שלא לקיים דיון או שלא להצביע. מה יועבר להנהלת הקואליציה, זה אינו ענינה של ועדת הכספים.

א. שלום:

אני מציע לא לקבוע את מועד ההצבעה.

היו"ר י. ארידור:

אני אינני קובע את סדר-היום. זאת יקבע היושב ראש הקבוע של הוועדה.

ז. רפואה:

אני רוצה להזכיר שההצעה של שינוי התקנות שהגיש שר האוצר היא, שלא לכפות על הרשות למנות דירקטורים מקרב ציבור העובדים בכל החברות אלא בחברות שהרשות תחליט עליהן. ורשות החברות עומדת על בקשתה לאשר את התקנות שהוגשו על-ידי שר האוצר.

היו"ר י. ארידור:

הנושא נדון באחת הישיבות הקודמות, הדיון היה מקיף והיו חילוקי דיעות. בא ראש רשות החברות הממשלתיות ואומר שהוא מבקש לאשר את התקנות כפי שהציע שר האוצר. היות והיום לא תהיה הצבעה, סיימנו פרק זה.

קביעת מס רכוש (שינוי שיעור לגבי התקופה העודפת), החשמ"ו-1985
 קביעת מס שבח (שינוי הטיעור לגבי התקופה העודפת), החשמ"ו-1985

(מכתבו של שר האוצר מי"ט בחשוון החשמ"ו-1.11.85)

היו"ר י. ארידור:

אנו עוברים לנושא הבא:
 קביעת מס רכוש (שינוי שיעור לגבי התקופה העודפת), החשמ"ו-1985,
 קביעת מס שבח (שינוי שיעור לגבי התקופה העודפת), החשמ"ו-1985.

ס. אלחנני:

חשלומי מס רכוש ומס שבח הם צמודים וההצמדה נעשית לפי הפרשי
 מדדים. כאשר האינפלציה הייתה גבוהה, אנשים היו מרוויחים הרבה כסף, כי
 שילמו את המסים האלה יום לפני שהתפרסם המדד החדש. לכן החליטה הממשלה
 לקבוע שליש אחוז ליום. היום זה הופך להיות ריבית נשך שבנשך. לכן הממשלה
 מבקשת לבטל את החיוב הזה מ-15 בנובמבר 1985.

א. ויינשטיין:

החמר הונח על השולחן רק הבקר. אני מבקש לעיין בו. כאשר שיעורי
 האינפלציה היו גבוהים מיהרנו להתאים את המסים והקצרות. היום צריך להתאים
 את כל מערכת המסים והגביות לאינפלציה של 4% לחודש. אני מבקש שהאוצר יביא
 לפנינו החממת הריבית והקנסות לגבי כל המסים.

י. מצא:

אני מבקש לדחות את הדיון בנושא, כי החמר הונח לפנינו רק היום.

היו"ר י. ארידור:

מה שקטור לבקשה שלא לקיים דיון, במקרים כאלה, כאשר נושא לא
 נכלל בסדר-היום או כאשר החמר הונח באותו יום, מקובל שמקיימים דיון רק
 בהסכמת חברי הועדה.

מה שקטור לבקשה השנייה של חבר-הכנסת ויינשטיין, יש לי ספק אם
 צריך לקבל אותה כמסגרת מותנית. לא הייתי רוצה שייגרם נזק לנשום רק משום
 שהממשלה אינה מגישה מערכת שלימה של תיאומים. אני מסכים שנפנה לאוצר שיגיש
 מערכת תיאומים.

י. ארצי:

הייתי רוצה להשלים את ההצעה של חבר-הכנסת ויינשטיין. המועד
 הקובע הוא 1 באפריל, תחילת שנת החקציב. אם האוצר סבור שהחליף הוא
 בכיוון של דסאינפלציה, שיכינו את כל החשבים מחדש.

היו"ר י. ארידור:

אינני רוצה להתנות אישור הבקשה שלפנינו עד שיכינו את המערכת
 הכוללת. הנושא הזה יועלה על סדר-היום של הועדה ויובא לדיון במועד
 שיקבע יושב ראש הועדה.

הגב' סמדר אלחנני, חפני לאוצר ותגידי שהועדה פונה אליו בהתאם
 להצעת חבר-הכנסת ויינשטיין.

הצעות לסדר-היוםהיו"ר י. ארידור:

הצעה לסדר-היום לחברת הכנסת עדנה סולודר.

ע. סולודר:

אנחנו הקימונו ועדת משנה לענין החקלאות. היתה החלטת ממשלה על הזרמת 90 מליון דולר לחקלאות. הייתי מבקשת לדעת איפה הדברים עומדים.

היו"ר י. ארידור:

שאלה זו צריך לשאול בוועדת המשנה, ולא להעסיק בזה את מליאת הוועדה. לשם כך הקימונו את ועדת המשנה. בראש ועדת המשנה עומד חבר-הכנסת גרופר.

פ. גרופר:

אדוני היושב ראש, אני חוזר על מה שאמרתי: לא יתכן שאנו נקבל החלטה, לטובה או לרעה, והיא לא תבוצע. אני שואל אותך, חבר-הכנסת ארידור, אילו היית היושב ראש הקבוע של הוועדה, היית מוותר על כבודה של הוועדה?

בחרנו ועדת משנה לנושא החקלאות. הממשלה החליטה על הקצבת 90 מליון דולר לחקלאות. אין סבצעים אח ההחלטה. דברתי עם מנכ"ל משרד החקלאות ומתברר שהכספים לא הועברו.

היו"ר י. ארידור:

אתה רוצה להמשיך לברר את הנושא בוועדת המשנה, או שאתה רוצה שהנושא יועלה במליאת הוועדה?

פ. גרופר:

אני רוצה לבדוק זאת. אבל נושא אחד אני מבקש להעלות במליאת הוועדה - תקציב רשות השידור.

היו"ר י. ארידור:

אני עומד בראש ועדת המשנה לעניני רשות השידור, ואני רוצה לסקול במוך אם לדון בנושא בוועדת המשנה או במליאת הוועדה. אני ברצון אתייעץ עם החברים איפה להעלות את הנושא, בוועדת המשנה או במליאת הוועדה.

פ. גרופר:

אני אינני אנטי-טלוויזיה. אבל קבלנו החלטה, טובה או רעה, צריך לבצע אותה. אנחנו צריכים לכבד את עצמנו ולא לעבור לסדר-היום על אי-ביצוע החלטות שלנו.

י. ארצי:

ביום ה' דנו בתיקונים לחוק לעידוד השקעות הון. אתמול נתפרסמה האסמה כבדה של מר יצחק קול לגבי הנושא של הקמת אולפני סרטים בנווה-אילן, כאשר הוא טוען שמזה 3 חודשים מונח על שולחנו של שר האוצר האישור, והאישור אינו נחתם, ואנשים מתחילים להתייאש. הוא אומר - אולי זה איום - שמדובר בהשקעה של 17 מליון דולר, שעלולה שלא להתבצע.

ס. אלחנני:

מר יצחק קול פנה במכתב ליושב ראש הוועדה. ואני נחבקסתי על-ידי יושב ראש הוועדה לפנות לשר האוצר ולקבל תגובתו.

י. ארצי:

זה ענין שנמשך חדשיים.

ס. אלחנני:

חלק מהדברים נתונים לדיסקרציה של השר.

היו"ר י. ארידור:

הגב' סמדר אלחנני חברת זאת.

י. כהן:

כאשר ניהלתי את הישיבה בה אישרנו את החוק המאפשר מתן הנחות והקלות במס ליטובי העימות, אמרנו שכל נושא ההקלות וההנחות במס מחייב בירור. נאמר לנו שהממשלה הקימה ועדה לנושא ונאמר לנו שאנו צריכים ללוות את הנושא בוועדה-מסנה שלנו. אתמול בביקור בגליל נאמר לנו, שכביכול על-ידי כך שאישרנו 10% ההקלה במס, העיר צפת הפסיקה לקבל את ההנחה של 7%. בודאי שלא לזה החכונו. כאשר ניהלתי את הישיבה לא נאמר שדבר אחד בא במקום השני. לא עלה על דעתי שהקלה אחת ביטלה את השנייה.

ס. אלחנני:

לא היה ביטול. הם מופיעים ברשימה של מקבלי הפטורים.

י. כהן:

בעיריית צפת נאמר לי שמבטלים להם את ה-7%.

ע. סולודר:

ראית את המכתב?

י. כהן:

לא, אבל לא אמר לי זאת פקיד זוטר בעירייה.

היו"ר י. ארידור:

הגב' סמדר אלחנני חברת זאת.

ד. דנינו:

שלושה ישובים - חצור, מירון וספסופה, - לא נכללו ברשימת הישובים שעליהם חלות ההקלות במס. הממונה על הכנסות המדינה הבטיח שתוך מספר ימים הם יכללו, ועד היום לא נכללו.

הוועדה מחליטה, בין אם לחיוב ובין אם לשלילה, אבל החלטותיה אינן מבוצעות. פורסם בעתון "הארץ" שהחלטות הוועדה לגבי עדכון שווי השימוש ברכב ולגבי הטלת היטל רכוש על בעלי רכב צמוד לא בוצעו. איך יכול להיות שהוועדה החליטה והאוצר אינו מבצע? יש חוק או אין חוק? אם יש חוק, הוא חל על כולם.

ס. אלחנני:

הידיעה ב"הארץ" אינה מקור טוב.

א. ויינסטיין:

הידיעה ב"הארץ" נמסרה על יסוד מסמך שלך.

ס. אלחנני:

המסמך לא הובן.

ב-1975 ועדת בן-שחר הודתה שלגבי הוצאות רכב ואחזקת רכב, לא

מצאה פתרון. אחד הפתרונות הלא מוצלחים היה, שמי שהמעביד מעמיד לרשותו רכב יראו אותו כאילו הוא מקבל הכנסה, והיא תיזקף להכנסתו ויורידו ממנה מס הכנסה. מ-1975 עד 1979 הסכומים לא עודכנו. זאת אומרת שסווי ההטבה לא שונה, כאשר ב-1975 סווי ההטבה היה שווה ל-300 ליטר וב-1979 ירד ל-50 ליטר. ב-1979 בדקה את הנושא ועדת פלומין והיא קבעה נוסחה לעדכון סווי השימוש ברכב. ואז וועדת הכספים החליטה לעדכן את סווי השימוש ברכב כל שלושה חדשים בהתאם לעליית המדד.

בפעם האחרונה, ביולי השנה, טענו כל חברי הוועדה שכל בעלי הרכב משלמים היטל רכוש דרקוני, ואילו בעלי הרכב הצמוד אינם יודעים מהו ההיטל. אמרו: ב-1 באוקטובר כאשר נבוא עם עדכון סווי השימוש ברכב, נכלול היטל רכוש. מה עשה האוצר? הגיש הוראת שעה. התקנות קובעת הצמדה למדד. המדד הרלבנטי עלה ב-52% ברבעון האחרון. נכון שהוצאות הרכב ברבעון האחרון לא עלו בכלל. אבל את הטיעון הזה לא שמעתי בחמש השנים האחרונות כאשר הוצאות הרכב עלו יותר מאשר עלה המדד. אז הצמידו למדד. צריך היה גם הפעם להצמיד למדד. הם לא לקחו היטל רכוש במלואו ולא לקחו - - -

י. כהן:

הוצאות הרכב לא עלו?

ס. אלחנני:

מחירי המכוניות ירדו, מחיר הדלק ירד, החיקונים במוסכים לא עלו. מה שעשה האוצר לגבי היטל הרכוש הוא: הוא לקח רבע מהיטל הרכוש והוסיף אחד-חלקי-שנים-עשר להוצאות הרכב. אני התרעתי על כך, כי בעלי הרכב הפרטי מגיעים למליון שקל היטל ואין אפשרות פריסה של ההיטל, ואילו בעלי הרכב הצמוד נהנים מפריסת התשלומים. לפחות היה צריך לחייב אותם במלוא ההיטל.

הוועדה אישרה תקנות אלו לפני שבוע וחצי.

א. ויינשטיין:

באחת הישיבות הקודמות, כאשר נמסר שהאוצר עומד לתת הנחה של 4% במס למעסיקים, אמרתי שכל הקלה שתחול על המעסיקים תחול על העצמאים, ואז עד כמה שאני זוכר, אחת סיכמח, אדוני היושב ראש, שבסם הוועדה יטלח מכתב בעניין זה.

ס. אלחנני:

נשלח מכתב.

א. ויינשטיין:

האם נכון שזה היה סיכום של הוועדה?

היו"ר י. ארידור:

זה היה סיכום של הוועדה אבל בנוסח, שאנחנו מבקשים מהאוצר לבדוק את העניין ולהשיב לנו מה עמדתו.

א. ויינשטיין:

אני מבקש לתקן את המכתב, כי נאמר בו, שמפנים תשומת לב להצעתו של חבר-הכנסת ויינשטיין. זו לא היתה הצעתו של חבר-הכנסת ויינשטיין, זו היתה דעת הוועדה.

ס. אלחנני:

צריך היה להביא זאת להצבעה.

היו"ר י. ארידור:

אם היושב ראש מסכם ואף אחד מחברי הוועדה אינו מערער - זו החלטת הוועדה.
הצעה לסדר-היום לחבר-הכנסת שפט.

ג. שפט:

יש לי שתי הצעות. הצעה אחת בקשר לחישובי מדד המחירים לצרכן. נדמה לי שעלינו להעיר ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה בקשר לחישוב המדד בנושא התייקרות הבנייה. בשלושת החדשים יולי-אוגוסט-ספטמבר היו שינויים גם במדד הבנייה, והביאו אותם בחשבון בחישוב מדד המחירים לצרכן וזה הוסיף למדד מעל ומעבר. אינני יודע איך אפשר לחקן זאת, אבל צריך לפנות ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה ולהפנות תשומת לב, כי אחרת נוצרים עיוותים.

הצעה שניה, שאולי היא יותר חשובה - יש לי הרגשה שהממשלה עומדת לפני הכרעות בשטח הכלכלי נוכח העובדה שהמדיניות הכלכלית עומדת לפני פרשת-דרכים; דהיינו שהתכנית שהביאה בחשבון שעד אפריל בשנה הבאה לא יהיו שינויים גדולים אינה מתממשת. לכן צריך לקיים דיון עם שר האוצר, כדי שלא נהיה עדים לכל-מיני תופעות שאחר-כך ועדת הכספים תצטרך לתת להן את אישורה או את החותמת שלה, כמו השלום תוספת יוקר והעלאת מחירים. יש פה מעגל ששוב מכניס אותנו לדברים שהממשלה רצתה לצאת מהם וזה לא הלך. לכן אני מציע לדון על כך.

היו"ר י. ארידור:

הצעתך השניה אני מעביר ליושב ראש הוועדה. כלומר, אם לקיים דיון בנושא הכלכלי יחליט יושב ראש הוועדה.

לגבי ההצעה הראשונה אני מציע שלא הוועדה תפנה ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה ותבקש לברר ענין הקשור במדד, אלא אתה תפנה. זה מסוכן שוועדת הכספים תפנה בשאלה על חישוב סטטיסטי.

י. צבן:

הייתי שמח אם היה כאן דיון על המדד ואם נלקחו הדברים בחשבון או לא. אינני חושב שבמדד חודש אוקטובר היתה הפתעה. כאשר באו עם התכנית הכלכלית הלכתי לכל מעצביה, סגן השר עדי אמוראי, ד"ר שרון, פרופ" ברונו ושאלתי אותם: כמה לכתוב עליית מדד בחודש אוקטובר 1985 והם השיבו: אפס. אחר-כך התחרטו ואמרו: תכתוב 1%. הם לא ידעו על מדד הדיור התלת-חדשי? הם לא ידעו על הלבשת חורף?

אני מציע שנדון על האופן בו עושים שלטונות מס הכנסה ניכוי במקור במקרים כגון אלה: אדם קיבל החקף לב שהוכר כחאונת עבודה, והאיש ששכרו אינו גבוה והוא במס שולי של 20%, קיבל באחור רב קצבת הביטוח הלאומי עם הפרטי הצמדה בסכום לא גבוה. מהסכום הזה הביטוח הלאומי ניכה לו ניכוי במקור בשיעור 50%.

י. כהן:

הוא לא פרס את הסכום?

י. צבן:

לא. דברתי עם אנשי מס הכנסה והם אומרים שזה אינו בסדר, צריך

לשלוח אותו לפקיד השומה שיעשה לו תיאום מס. אמרתי: לא די שיש לו התקף לב, תריץ אותו לפקיד השומה?

היו"ר י. ארידור:

אני מציע שתמסור את הפרטים לגב' סמדר אלחנני והיא תברר זאת

באוצר.

י. צבן:

ביררתי, הם אינם מוכנים לשנות זאת. צריך לקיים דיון מדוע אין

משנים.

היו"ר י. ארידור:

יכול להיות שבעקבות מכתבה של הגב' סמדר אלחנני ישחננו הדברים.

א. ויינשטיין:

יש בעיות נוראיות בביצוע מס הכנסה, שאנו צריכים לדון בהן.

היו"ר י. ארידור:

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.00